

Презъ 1642 г. било написано завещанието на единъ отъ най-богатитѣ дубровчани въ София — Трояно Миловацъ. Търгувалъ е съ цѣла Италия и Дубровникъ, отъ гдето е доставялъ платове¹⁾.

Презъ следващата 1643 г. е починалъ въ София търговеца Никола Богославичъ, който ималъ търговска кжца въ Исмаилъ. Търгувалъ съ риба-моруна и говежди кожи (*koscia goveghih*). На завещанието му сж подписани като свидетели софийскитѣ търговци Томазо Сорго, Николо Джиовани Печи, Марино Храбри и новия капеланъ — Марино ди Винченцо²⁾“.

До 1646 г. отъ софийската колония нѣма известия, макаръ отъ Дубровникъ да ѝ сж изпращани редица нареждания отъ 1641—1646 г.³⁾. Отъ едно писмо отъ м. августъ с. г. се вижда, че нейното положение било все така затруднено. Разноска за поддържане на църквата, за плащане на разни турски даждия и приготвяне дарове, обременявало твърде много търговцитѣ. Освенъ това твърде много имъ тежали такситѣ, плащани при износа на кожи и вълна. Презъ това време виднитѣ търговци били: Марко Драги, Пиетро Пиери, Томазо Мили, Биаджио Миловацъ, Трояно Веселичичъ, Бернардо Ричиарди, Степанъ Вуковичъ, Марино Марини, Мартино Натали, Симонъ Хлагиевичъ и Николо Димитри⁴⁾. Последниятъ се споменава години подъ редъ преди това като главенъ дописникъ на републиката⁵⁾. Презъ 1647 г. като такъвъ се споменава и Марино Марини⁶⁾, а две години следъ това — Димитри ди Стефано⁷⁾. Колонията презъ това време едвали е броила повече отъ 15 търговски кжци. Отъ 1649 г. сж запазени редица нареждания до софийската колония⁸⁾. Отъ следната 1650 г. сж запазени много писма въ архива на пропагандата въ Римъ, произходящи отъ разни католишки центрове въ България, отъ които прозира повече или помалко голѣмата бедностъ всрѣдъ населението, както и ослабената търговска дейностъ на дубровчанитѣ въ всички краища на българскитѣ земи. Католицитѣ постоянно молили въ тѣзи свои писма да имъ се помогне съ срѣдства отъ Римъ, понеже и свещеници и население живѣли въ голѣма оскѣдица.

Следъ 1651 г. се споменаватъ други софийски търговци: Джуньо ди Лоренцо Сорго и Николо ди Франческо Бона⁹⁾, като редовни кореспонденти. Презъ м. априлъ сжщата година София била посетена отъ

¹⁾ Testamentum cum additione Troiani Milovaz Sophiae defuncti.“ Test. т. 63 f. 25.

²⁾ Testamentum Nicolai Bogoslavich defuncti in Soffia n. т. т. 63 f. 84.

³⁾ Lett. e com. т. 48 f. 25V^o, 87V^o, 142, 150V^o, 174, 199V^o, 200, 228, 275V^o, т. 50 f. 17 и др.

⁴⁾ Писмо на софийската колония отъ м. августъ 1646 г. fasc. 90 № 2219.

⁵⁾ Lettere e relazioni di Nicolo Dimitri da Sofia dell'anno 1646; fasc. 89 № 2216.

Отъ сжщия е написано друго едно писмо, приподписано и отъ другитѣ търговци адресирано до Папата въ Римъ, въ което се препоръчва Пиетро Диодати, като много ревностенъ духовенъ пасторъ на католицитѣ въ София. Архивъ на Propaganda fide. Писмо отъ 8. VIII. 1643 г. т. 220 f. 217. orig.

⁶⁾ Писмо отъ София отъ 19. III. 1647 fasc. 51 № 1904.

⁷⁾ Писмо отъ София отъ 26. II. 1649 п. т.

⁸⁾ Lett. e com. т. 50 f. 18V^o, 20, 29V^o, 33, 58 и др.

⁹⁾ Писмо отъ София отъ 10. IV. 1651 fasc. 40 № 1803. Сжщо отъ 3. III, 2. IX и 4. XII с. г. fasc. 60 № 1976. Писмо на сжщитѣ отъ 27. III. 1653 г. п. т., отъ 30. IX. 1655 г., отъ 21. IX. 1657 и отъ 28. III. 1658 г. п. т.